

Prejemnik zdravniškega oskarja ▲

V svoji ordinaciji ▲

Pilot in kirurg sta si

"Izguba vida je kot končni stadij rakavega obolenja," ponazori svetovno znani očesni kirurg, dobitnik zdravniškega oskarja

Damijana Žišt ✍️

Na kongresu ameriškega združenja za kataraktno in refraktivno kirurgijo ASCRS v San Diegu ste prejeli prvo nagrado za znanstveni film o "inovativni minimalno invazivni operativni tehniki implantacije umetne šarenice in umetne leče". Nagrado, tako imenovani zdravniškega oskarja, ste prejeli zaradi prve operacije na svetu z omejeno tehniko, ki ste jo izvedli na očesni kliniki ljubljanskega kliničnega centra. Kaj vam pomeni omenjena visoka nagrada?

Film prikazuje operativno tehniko istočasne vsaditve znotraj očesne umetne leče in umetne šarenice. Tak poseg povrne kvaliteto vida in kvaliteto življenja ljudem, ki so rojeni brez šarenice ali pa so doživeli poškodbo očesa, kjer sta bili prizadeti leča in šarenica istočasno. Predstavlja končno zdravljenje teh poškodb. Nagrada pomeni, da je moje delo prepoznano kot velik prispevek k boljši oskrbi in zdravljenju pacientov. S takimi znanstvenimi

inovacijami se postavlja Slovenija ob bok velikanom svetovne oftalmologije.

Komu bo koristil vaš dokumentarni film o omenjeni operaciji? S pomočjo prikaza te operativne tehnike bodo kolegi po svetu lahko tehniko usvojili in pomagali svojim pacientom do boljše kvalitete življenja. Sama vstavev umetne šarenice tudi estetsko in psihološko izjemno pomaga pacientom. Je povsem podobna šarenici drugega očesa in je izdelana za vsakega pacienta posebej po sliki zdravega očesa.

Ste dobitnik najvišjih priznanj za očesno kirurgijo v Evropi in Ameriki. Kot vabljeni predavatelj in operater predavate, v živo operirate pred občinstvom v dvorani z neposrednim prenosom iz operacijskih dvoran in vodite različne tečaje in delavnice o novih očesnih kirurških tehnikah in kirurških tehnikah pri posebno težkih očesnih operacijah po svetu. Zakaj se vam vse to zdi to pomembno?

Na takšnih dogodkih učimo kolege reševanja preprostih in kompleksnih kirurških primerov, istočasno pa tudi med sabo

predebatiramo naše pristope in tehnike ter se učimo eden od drugega. Predavam na takšnih dogodkih kot tudi na teoretičnih ter praktičnih delavnicah po svetu.

"Očala odpravimo pri vsakomur"

Katerim pacientom lahko opravite operacijo implantacije umetne šarenice in umetne leče? Do zdaj ste opravili dve tovrstni operaciji in pacientoma povrnili vid.

Opravil sem 19 vstavitev umetne šarenice, nekaj od teh v kombinaciji z umetnimi lečami, na zgoraj opisani način pa dve. Za to operacijo so primerni pacienti s poškodbami šarenice in leče. V nekaj primerih sem istočasno presadil tudi roženico. Moram reči, da je oftalmologija izredno napredovala, da lahko odpravimo očala pri vsakomur, tudi tistem, ki je že bil operiran za sivo mreno in mu je po operaciji ostala dioptrija ali, bolj preprosto povedano, očala.

Lani ste v razgovoru za Večer med drugim povedali, da ste verjetno postali oftalmolog oziroma očesni kirurg, ker je

bila vaša mama oftalmologinja. Ona velja za pionirko operacije sive mrene. saj je v Sloveniji pod okriljem svetovne zdravstvene organizacije (WHO) izkoreninila nevarno očesno bolezen trahom, ki je še danes razlog za slepoto v mnogih delih sveta. Če ne bi bila mama oftalmologinja, kakšen poklic bi si želeli opravljati?

Res je. Moja mama dr. Lea Talanyi je izkoreninila trahom v Pomurju, ki je bilo še edino endemično območje v Sloveniji. Leta 1960 je prevzela vodenje trahomskega dispanzerja in organizirala zdravljenje te nalezljive bolezni, ki je še dandanes vzrok slepote širom nerazvitega sveta. Deset let je vsak delovni dan (šest dni na teden) delala v bolnišnici do 13. ure, nato pa šla na teren s sodelavci in do 22. ure potovala po Pomurju z land roverjem in zdravila obolele. Tako je bil trahom eradican leta 1970. Menim, da so te odločitve odvisne od okolja, v katerem odrasčaš, in stvari, ki jih vidiš in doživiš. Mladi bi morali imeti pozitivne zglede. Velik pomen ima vzgojni sistem, na primer šola - od osnovne do univerze. V Sloveniji imamo še vedno dober učni sistem z neka-

terimi vrhunskimi fakultetami, ki izobražujejo mlade sposobne kadre. Temu dejstvu se moramo zahvaliti za kar dober ekonomski položaj države in tuja vlaganja. Menim, da se politika premalo zaveda, kako pomembni so mladi sposobni ljudje, ki ostanejo v domovini in tukaj ustvarjajo. Za družbo je zelo drago, da proizvaja kvalitetne kadre za delo v tujini. Velik je tudi odliv zdravnikov, kar bi nas moralo skrbeti. Miselnost, da se domače zdravnike da nadomestiti s tujimi, je zelo kratkovidna in naivna. Preveč je nestrokovnih in nepremišljenih odločitev.

Ali je vaš poklic povezan tudi s tem, da sta morda že kot deček začutili, da je vaše poslanstvo pomagati ljudem ohraniti vid ali ga celo povrniti?

Vsekakor je okulistika lep poklic. Vsak se zaveda, kako pomemben je vid. Z njim pridobimo več ko 90 odstotkov informacij iz okolja. Izguba vida se v strokovnih krogih, ki ocenjujejo kvaliteto življenja, primerja s končnim stadijem rakavega obolenja. Tega se zaveda premalo ljudi, tudi tistih, ki odločajo o bodočnosti medicine v Sloveniji.

Vladimir Pfeifer operira v Sloveniji in širom sveta ▲

Koncentracija med očesno operacijo ▲

v marsičem podobna

prim. mag. Vladimir Pfeifer,

Nedvomno ste kot vrhunski strokovnjak imeli veliko ponudb za delo v tujini, na kakšni svetovno priznani očesni kliniki, a ostali ste v UKC Ljubljana in v svoji očesni kliniki. Zakaj niste odšli iz Slovenije?

Kvaliteta življenja v Sloveniji je zelo velika. Ne potrebuješ ogromno denarja, da lahko lepo živiš. Vse je blizu, ljudje so prijazni, pokrajina nepozabna. S kolegi v službi se da dobro in konstruktivno sodelovati. Za podobno kvaliteto življenja bi v tujini potreboval mnogo več sredstev in vedno bi bil tujec. Je pa res, da bi v enem dnevu zaslužil večkratnik moje mesečne plače v UKC Ljubljana. Za kakšen dan na mesec hodim tudi jaz malo služiti v tujino. Mogoče se da kvaliteta življenja v Sloveniji primerjati z Avstrijo in ta je zelo blizu.

Odločiti se moraš hitro in pravilno

Kakšne sanje ste še imeli kot mladenič v rodnem Prekmurju, na katero ste še vedno zelo navezani, čeprav že dolga leta živite in delate v Ljubljani, zaradi svojega poklica pa potujete domala povsod po svetu?

Mojim dragim Prekmurcem pomagam, kjerkoli lahko. Prekmurje imam rad. Kot mladenič sem si predstavljal, da bom delal in živel v Prekmurju, vendar je usoda odločila drugače. Ali pa se sem se odločil sam. V Prekmurju se da zelo lepo živeti in dosti prijateljev je ostalo tam. Je pa tudi zelo blizu do Ljubljane.

Pacientu lahko povrnejo vid

Ste tudi strasten pilot, tako z jadralnim kot z motornim letalom, z družino ste pogosto v naravi. Ali letenje za vas pomeni nekakšen odvod od stresa in koncentracije v operacijskih dvoranah, čeprav včasih tudi sami odletite na kakšno operacijo v tujino?

Vsakdo ima kakšno početje, ki ga sprošča in v katerem uživa. Včasih pa je tudi koristno, saj se združi potovanje z letenjem, torej koristno s prijetnim. Ko upravljaš letalo, je tvoje življenje odvisno od tvojega znanja in reakcij. Kritične situacije moraš predvideti in jih preprečiti, če pa pride do njih, se moraš hitro pravilno odločiti in ukrepati. Podobno je v kirurgiji.

Kaj še radi počnete v življenju in kaj bi še radi počeli?

Zelo rad sem z družino, z otroki, zato skušamo uskladiti, da pozimi skupaj smučamo in poleti jadramo na morju. Lansko leto nam je uspelo priti v Grčijo. Rad sem tudi na letališču, najraje na soboškem, kjer skušam ujeti dobro vreme za jadrnanje, sicer pa tudi učim mlajše pilote jadralnega letenja. Jadralno letim tudi na Lescah. Za vse te dejavnosti mi primanjkuje časa in vsako leto si obljubim, da bom naslednje leto letel več. Seveda pa skušam prijetno povezati s koristnim tako, da potujem na kongrese ali delo v tujino z majhnim letalom kot pilot. Želim si, da bi imel vsak teden eno uro prostega časa za plavanje in eno uro za tenis.

Večerov podkast
z znanimi in uspešnimi Štajerci
o navdihujočih zgodbah,
ki jih pišejo skupaj
z našim mestom.

Poslušajte nove zgodbe na
vecer.com/manibor

Naročite se in poslušajte:

- Apple podcasts
- Google Podcasts